

Ελληνική Δημοκρατία
Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό
Ίδρυμα Ηπείρου

Διαταραχές της Ροής - Τραυλισμός

Ενότητα 13: Συμβουλευτική και Τραυλισμός

Μελομένη (Μελίνα) Νησιώτη

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Τμήμα Λογοθεραπείας

Διαταραχές της Ροής – Τραυλισμός

Ενότητα 13: Συμβουλευτική και Τραυλισμός.

Μελπομένη (Μελίνα) Νησιώτη

M.Sc., Καθηγήτρια Εφαρμογών

Ιωάννινα, 2015

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «**Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση**» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.
- Το έργο «**Ανοιχτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο ΤΕΙ Ηπείρου**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σκοποί ενότητας

- Αναφορά σε δομημένες – στάνταρντ διαδικασίες.
- Συμβουλευτικής των γονέων, των φροντιστών και του ίδιου του ατόμου με τραυλίζουσα συμπεριφορά.

Περιεχόμενα ενότητας

- Συμβουλευτική & Θεραπεία
- Δομημένη Συμβουλευτική στα Παιδιά
- Δομημένη Συμβουλευτική στους Γονείς

Συμβουλευτική & Θεραπεία

Συμβουλευτική & Θεραπεία (1 από 16)

- Τα περισσότερα από όσα έχουν γραφτεί σχετικά με τα θέματα αυτά έχουν επικεντρωθεί στην συμβουλευτική γονέων, με μερικές χρήσιμες και διορατικές συνεισφορές, που βοηθούν στην καθοδήγηση των λογοπαθολόγων σε αυτόν τον τομέα. (Bloom και Cooperman , 1999; Conture , 2001; Gregory, 1986, 2003; Manning , 2001; Starkweather, 1986)

Συμβουλευτική & Θεραπεία (2 από 16)

- Όπως άλλοι έχουν προτείνει, αυτή η σχετική έλλειψη πληροφοριών μπορεί να αντανακλά μια γενική δυσφορία που πολλοί λογοπαθολογοί έχουν σχετικά με την συμβουλευτική, ιδιαίτερα με τα μικρά παιδιά και τους γονείς τους (Luterman, 2001; Shames, 2000). Όποιος και αν είναι ο λόγος, οι λογοπαθολόγοι που επιθυμούν να εντάξουν ένα παιδί που τραυλίζει στην συμβουλευτική, έχουν προς το παρόν, λίγες δημοσιευμένες πηγές να απευθυνθούν για καθοδήγηση.

Συμβουλευτική & Θεραπεία (3 από 16)

- Στην πραγματικότητα, ο Crowe (1997) πρότεινε ότι η συμβουλευτική είναι ένα είδος ψυχοθεραπείας που προορίζεται για την παροχή βοήθειας σε άτομα με διαπροσωπικά προβλήματα που θεωρούνται λιγότερο σοβαρά από εκείνα που σχετίζονται με ψυχική ασθένεια (π.χ., κατάθλιψη, σχιζοφρένεια, κ.λπ.), που τα τελευταία κατά κανόνα απαιτούν σε βάθος ψυχοθεραπεία.

Συμβουλευτική & Θεραπεία (4 από 16)

- Μεταξύ διαφόρων ορισμών της συμβουλευτικής , ο Rollin (2000) υποστήριξε ότι

«η συμβουλευτική είναι μια δυναμική διαδικασία που περιλαμβάνει μια σύνθετη αλληλεπίδραση μεταξύ των ανθρώπων » (σελ. 2).

Συμβουλευτική & Θεραπεία (5 από 16)

- Ομοίως, ο Webster (1977) ανέφερε ότι «ο όρος συμβουλευτική είναι πολύ ευρύς, αλλά αναφέρεται απλά σε μια σειρά από καταστάσεις στις οποίες οι άνθρωποι επικοινωνούν» (σελ. 1).
- Πιο συγκεκριμένα, ο Luterman (2001) αναφέρθηκε στην πράξη της συμβουλευτικής ως «ένας κλινικός που προσπαθεί να βοηθήσει έναν πελάτη να διαχειριστεί την αλλαγή» (σελ. 9).

Συμβουλευτική & Θεραπεία (6 από 16)

- Επιπλέον , έχει προταθεί από πολλούς συγγραφείς ότι η σχέση ή η επαφή μεταξύ εκείνων που εμπλέκονται στην συμβουλευτική είναι στο επίκεντρο της διαδικασίας (Manning, 2001; Wampold , 2001).
- Στην πραγματικότητα, ο Patterson (1985) ανέφερε ότι η συμβουλευτική όχι μόνο περιλαμβάνει τη σχέση, αλλά είναι η σχέση.

Συμβουλευτική & Θεραπεία (7 από 16)

- Είναι ενδιαφέρον, ότι αρκετοί συγγραφείς (Benson & Epstein, 1975; Benson & McCallie, 1979) τονίζουν ακόμη τη σχέση θεραπευόμενου - κλινικού ως έναν σημαντικό μηχανισμό αλλαγής της επίδρασης του εικονικού φαρμάκου, γεγονός που υποδηλώνει ότι αυτό μπορεί να είναι μια σημαντική πτυχή του συνόλου της θεραπείας μας σε πρόσωπα που τραυλίζουν, όχι μόνο η πτυχή της «συμβουλευτικής».

Συμβουλευτική & Θεραπεία (8 από 16)

- Για παράδειγμα, οι Nystul και Muszyńska (1976) χρησιμοποίησαν μια προσέγγιση της Αντλεριανής ψυχοθεραπείας για την αντιμετώπιση «μιας κλασικής περίπτωσης τραυλισμού» σε έναν ενήλικα, με αναφερόμενα άριστα αποτελέσματα. Αυτοί οι συγγραφείς υποστήριξαν ότι «η στάση του ατόμου προς τον εαυτό του είναι η κύρια δύναμη στον καθορισμό της ροής λόγου του/της και την κοινωνική συμμετοχή (σελ. 195).

Συμβουλευτική & Θεραπεία (9 από 16)

- Ομοίως, οι Kaplan & Kaplan (1978), εργαζόμενοι από τη σκοπιά της ψυχοθεραπείας Gestalt, όρισαν το τραύλισμα ότι συμβαίνει όταν το άτομο που τραυλίζει "συνδέει τους φόβους του, τις προσδοκίες του, και την αυτο-αντίληψη του ως κατώτερο, ανίκανο, ή ανήμπορο".
- Ο Garber (1973) εφάρμοσε ψυχοδραματικές τεχνικές δουλεύοντας με ένα τριαντάχρονο άτομο που τραύλιζε, ο οποίος είχε προσπαθήσει και αποτύχει σε πολλές "παραδοσιακές" θεραπείες για το πρόβλημά του .

Συμβουλευτική & Θεραπεία (10 από 16)

- Ένα πεδίο της κλινικής ψυχολογίας που εξηγείται από τη δημιουργική εργασία του George Kelly (1955), η Ψυχολογία των προσωπικών κατασκευασμάτων, και ένα αυξανόμενο σώμα της εφαρμοσμένης και θεωρητικής έρευνας. (Applegate, 1990; -Fransella, 2003; Raskin, 2002; Winter; 2003)

Συμβουλευτική & Θεραπεία (11 από 16)

- Ο Kelly (1955) πρότεινε ένα ολοκληρωμένο κονστρουκτιβικό μοντέλο που εισηγήθηκε προσωπικά κατασκευάσματα, έννοιες που αποτελούνται από διπολικές πτυχές (π.χ., καλό - κακό, χαρούμενος-λυπημένος, κλπ.) , τις οποίες τα άτομα δημιουργούν για να ερμηνεύσουν το περιβάλλον τους. Τα προσωπικά κατασκευάσματα που οι άνθρωποι αναπτύσσουν, δίνουν δομή και νόημα στον τρόπο που ερμηνεύουν τον κόσμο .

Συμβουλευτική & Θεραπεία (12 από 16)

- Ο Kelly (1955) πίστευε ότι οι άνθρωποι δρουν ως επιστήμονες στη ζωή τους και χρησιμοποιούν τα κατασκευάσματά τους για να προβλέψουν και να υποθέσουν σχετικά με γεγονότα, ανθρώπους και εμπειρίες. Αυτές οι υποθέσεις στη συνέχεια ελέγχονται μέσω της περαιτέρω εμπειρίας και είτε επιβεβαιώνονται είτε απορρίπτονται.

Συμβουλευτική & Θεραπεία (13 από 16)

- Για παράδειγμα, οι Landfield και Leitner (1980) περιέγραψαν τον φόβο ως «η συνειδητοποίηση της επικείμενης αλλαγής στα βασικά κατασκευάσματα κάποιου" (σελ. 12) και την απειλή ως "επίγνωση μιας επικείμενης και ολοκληρωτικής αλλαγής στο πυρηνικό κατασκεύασμα" (σελ. 12).

Συμβουλευτική & Θεραπεία (14 από 16)

- Για παράδειγμα, οι Landfield και Leitner (1980) περιέγραψαν τον φόβο ως «η συνειδητοποίηση της επικείμενης αλλαγής στα βασικά κατασκευάσματα κάποιου" (σελ. 12) και την απειλή ως "επίγνωση μιας επικείμενης και ολοκληρωτικής αλλαγής στο πυρηνικό κατασκεύασμα" (σελ. 12).

Συμβουλευτική & Θεραπεία (15 από 16)

- Η έννοια του " άγχους " έχει μια μακρά ιστορία στη θεωρία και την έρευνα του τραυλισμού (Bloodstein, 1995; Menzies, et al., 1999), συμπεριλαμβανομένων μελετών που έχουν ερευνήσει αρκετούς και διαφορετικούς ορισμούς του θέματος, όπως " το κοινωνικού άγχος» (Messenger, et al., 2004), « το γνωστικό άγχος" (DiLollo, et al., 2003), την "κατάσταση" και "προδιάθεση" άγχους (Miller & Watson , 1992), και την «συναισθηματική αντιδραστικότητα » (Conture , et al., in press) .

Συμβουλευτική & Θεραπεία (16 από 16)

- Ο Kelly (1955) περιέγραψε ένα κοστρουκτιβικό άγχος , ορίζοντάς το ως μια συνειδητοποίηση του γεγονότος ότι τα κατασκευάσματα ενός ατόμου δεν είναι σχετικά με τα γεγονότα που αυτός ή αυτή βιώνει.
- Σε μια τέτοια περίπτωση , το άτομο δεν έχει κανέναν τρόπο να προβλέψει αποτελεσματικά τη ροή αυτών των γεγονότων.

Δομημένη Συμβουλευτική στα Παιδιά

Δομημένη Συμβουλευτική στα Παιδιά (1 από 13)

- Ο Wendell Johnson, ένας από τους πρωτοπόρους της θεραπείας του τραυλισμού, επηρεάστηκε σε μεγάλο βαθμό από τα γραπτά του Alfred Korzybski (1933) σχετικά με το θέμα της "γενικής σημασιολογίας", την ιδέα ότι οι λέξεις που χρησιμοποιούμε αντανακλούν αλλά και επηρεάζουν τις σκέψεις μας, και το οποίο συχνά αναφέρεται ως ένα πρώιμο παράδειγμα "κοστρουκτιβικής" σκέψης (Neimeyer, 1999).

Δομημένη Συμβουλευτική στα Παιδιά (2 από 13)

- Η αφηγηματική θεραπεία (Parry & Doan, 1994; White, 1995; White & Erston, 1990) βασίζεται στην έννοια των ανθρώπων ως "παραμυθιάδων" και ότι οι ιστορίες που λένε για τον εαυτό τους, και οι άλλοι λένε για αυτούς, διαμορφώνουν σημαντικά τη συμπεριφορά και την αίσθηση του εαυτού τους. (Madigan & Goldner, 1998; Neimeyer, 1999; Winslade & Monk, 1999)

Δομημένη Συμβουλευτική στα Παιδιά (3 από 13)

- Ο όρος αφήγηση χρησιμοποιείται ευρέως στην λογοπαθολογία για να αναφερθεί κανείς σε ένα είδος λόγου που έχει ορισμένες γλωσσικές ιδιότητες (McCabe & Bliss, 2003).
- Στην ενότητα αυτή, ο όρος αφήγηση έχει μια πιο στενή εστίαση, αναφερόμενος στην προσωπική ιστορία ενός ατόμου που επηρεάζει τον τρόπο με τον οποίο ερμηνεύονται γεγονότα και εμπειρίες, παγιώνει την αυτογνωσία και καθοδηγεί τη συμπεριφορά.

Δομημένη Συμβουλευτική στα Παιδιά (4 από 13)

- Αυτές οι προσωπικές αφηγήσεις χρησιμεύουν για τη δημιουργία νοήματος από μια εμπειρία με τον ίδιο τρόπο όπως ο Kelly (1955) περιέγραψε το ρόλο των προσωπικών κατασκευασμάτων.
- Ως εκ τούτου, οι αφηγήσεις χρησιμοποιούνται για την αναμονή των γεγονότων, τον προγραμματισμό δράσεων και τον προσανατολισμό του εαυτού στον κόσμο. (Dimaggio, Salvatore, Azzara, και Catania, 2003)

Δομημένη Συμβουλευτική στα Παιδιά (5 από 13)

- Είναι σημαντικό, ωστόσο, το ότι δεν είμαστε ο μοναδικός συγγραφέας των ιστοριών μας, καθώς λαμβάνουμε συνεχώς "υποδοχές" από σημαντικούς άλλους και το κοινωνικοπολιτισμικό και κοινωνικοπολιτικό περιβάλλον μας (Winslade & Monk, 1999), επιβάλλοντας σημαντικές υπο-πολοκές στις ιστορίες μας, που μερικές φορές είναι ανεπιθύμητες και περιοριστικές (Drewery & Winslade, 1997; McKenzie & Monk, 1997).

Δομημένη Συμβουλευτική στα Παιδιά (6 από 13)

- Η Barragar – Dunne (1997) περιέγραψε πώς το θέατρο και το παιχνίδι στη θεραπεία με παιδιά μπορεί να εξυπηρετήσει στο να «επεκτείνουμε ατί να κλείσουμε ή να στενέψουμε το θεραπευτικό χώρο».
- Όταν τα παιδιά (και οι ενήλικες) εμπλακούν σε μια δημιουργική διαδικασία, μπορούν συχνά να εκφράζουν συναισθήματα, σκέψεις και διαισθήσεις, τα οποία μπορεί να μην είναι προσιτά σ' αυτούς σε ένα πιο συνειδητό επίπεδο (Neimeyer, 2000).

Δομημένη Συμβουλευτική στα Παιδιά (7 από 13)

- Επιπλέον είναι πιθανών τα παιδιά να βρίσκουν πιο εύκολο να εκφράσουν κάποια γεγονότα και εμπειρίες με έναν δημιουργικό ή θεατρικό τρόπο, παρά μιλώντας γι'αυτά πρόσωπο με πρόσωπο με τον κλινικό (Barragar – Dunne, 1997).

Δομημένη Συμβουλευτική στα Παιδιά (8 από 13)

- Η Cattanach (1992, 1994) περιέγραψε τρία είδη παιχνιδιού που θα μπορούσαν να είναι χρήσιμα στην επέκταση των εμπειριών ενός παιδιού:
 1. Παιχνίδι ενσάρκωσης κατά το οποίο το παιδί εξερευνά τον κόσμο μέσα από τις αισθήσεις και αξιοποιεί αντικείμενα όπως πλαστελίνη, λάσπη, πηλός και άλλα απτά υλικά που μπορούν να μετασχηματιστούν. Συγκεκριμένα για μικρά παιδιά που τραυλίζουν, το παιχνίδι ενσάρκωσης μπορεί να προσφέρει ένα ασφαλές, χαρούμενο περιβάλλον στο οποίο μπορεί να συμβεί περαιτέρω διερεύνηση του ρόλου τους ως εύγλωττοι ομιλητές.

Δομημένη Συμβουλευτική στα Παιδιά (9 από 13)

2. Προοδευτικό παιχνίδι, κατά το οποίο τα παιδιά ανακαλύπτουν και εξερευνούν τον κόσμο έξω του εαυτού τους χρησιμοποιώντας παιχνίδια, κούκλες και άλλα αντικείμενα. Το προοδευτικό παιχνίδι μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να βοηθήσει τα παιδιά να κατανοήσουν καλύτερα την έννοια της «εξωτερίκευσης» και να διερευνήσουν εναλλακτικές ιστορίες. Για παράδειγμα το παιδί και ο κλινικός μπορεί να συμφωνήσουν ότι μια συγκεκριμένη κούκλα ή παιχνίδι θα αναπαριστά «Το τραύλισμα».

Δομημένη Συμβουλευτική στα Παιδιά (10 από 13)

3. Συμβολικό παιχνίδι, κατά το οποίο το παιδί πρώτα παίζει μόνο του σε μια γνώριμη κατάσταση, αλλά μετά αλλάζει για να πάρει το ρόλο κάποιου άλλου. Αυτός ο τύπος παιχνιδιού μπορεί να βοηθήσει στην εξωτερικευση επιτρέποντας στο παιδί να πάρει το ρόλο του «Τραυλισμού» και να μιλήσει για το πώς και το γιατί του αρέσει να τρομάζει το παιδί. Η Barragar – Dunne (1997) υπογραμμίζει τα ισχυρά, μετασχηματιστικά αποτελέσματα που το συμβολικό παιχνίδι προκαλεί στα παιδιά, προτείνοντας ακόμη και ότι τα παιδιά πιθανών «να βιώσουν αυτές τις αλλαγές σε ένα σωματικό, κιναισθητικό επίπεδο»

Δομημένη Συμβουλευτική στα Παιδιά (11 από 13)

- Σημαντικό είναι ότι το δημιουργικό παιχνίδι μπορεί να περιλαμβάνει διάφορες μορφές καλλιτεχνικής έκφρασης όπως σχέδιο, ζωγραφική, γλυπτική, κολάζ, ποίηση και άλλες μορφές δημιουργικής γραφής. Επομένως τα παιδιά καλούνται να ωφεληθούν μέσα από τις διάφορες μορφές εκφραστικής τέχνης.

Δομημένη Συμβουλευτική στα Παιδιά (12 από 13)

- Πολλοί αφηγηματικοί θεραπευτές (Payne 2000; White & Erston, 1990; Winslade & Monk, 1999) προτείνουν την χρήση θεραπευτικών εγγράφων ως ένα τρόπο για να προωθήσουν την ουσιαστική αλλαγή. Αν και ακουστικά παρά εκφοβιστικά, τα θεραπευτικά είναι απλώς απτές και διαρκείς επαναλήψεις ενός μέρους ή ολόκληρης της εναλλακτικής ιστορίας του παιδιού.

Δομημένη Συμβουλευτική στα Παιδιά (13 από 13)

- Ο Payne (2000) υπογράμμισε την σπουδαιότητα του να μοιράζεσαι την εναλλακτική ιστορία πρόσωπα που είναι σημαντικά στην ζωή του παιδιού. Αυτό μπορεί να βοηθήσει να αμφισβητηθούν η μυστικότητα και η απομόνωση και να εναρρύνει άλλους να αλληλεπιδράσουν με το παιδί με έναν υποστηρικτικό τρόπο.

Δομημένη Συμβουλευτική στους Γονείς

Δομημένη Συμβουλευτική στους Γονείς (1 από 4)

- Όσο το σενάριο ενός πιθανού χρόνιου τραυλισμού των παιδιών τους γίνεται πραγματικότητα γι' αυτούς τους γονείς, είναι πολύ πιθανόν να εμφανιστούν συναισθηματικές αντιδράσεις (Crowe, 1997).
- Στην πραγματικότητα οι γονείς μικρών παιδιών που μόλις έχουν αρχίσει να τραυλίζουν, έχουν αναφέρει συναισθήματα θλίψης, άγχους, ενοχής και απομόνωσης (Crowe 1997; Manning 2001)

Δομημένη Συμβουλευτική στους Γονείς (2 από 4)

- Πολλοί γονείς παιδιών με τραυλισμό φοβούνται ότι αυτοί έχουν κάνει κάτι που έχει προκαλέσει τον τραυλισμό στο παιδί τους, μια θεωρία που ακόμη συχνά ενισχύεται από αναφορές στο έργο των Wendell Johnson and Associates (1959) Διαγνωσογενετική Θεωρία του Τραυλισμού.

Δομημένη Συμβουλευτική στους Γονείς (3 από 4)

- Επιπλέον ο Payne (2000) σημείωσε ότι άλλοι στο περιβάλλον του παιδιού χρειάζεται να γίνουν αφηγητές τις εναλλακτικής ιστορίας έτσι ώστε το παιδί να γίνει όχι μόνο συγγραφέας και αφηγητής, αλλά και ακροατήριο στην ίδια του την ιστορία.
- Αυτός είναι ένας πολύ σημαντικός ρόλος που οι γονείς παίζουν στην ενίσχυση και στη διευκόλυνση της εμφάνισης της εναλλακτικής ιστορίας, λόγω της σημαντικής τους επιρροής πάνω στο παιδί.

Δομημένη Συμβουλευτική στους Γονείς (4 από 4)

- Θυμηθείτε ότι ο Payne (2000) τόνισε την ανάγκη ενός ακροατηρίου που αποτελείται από τους σημαντικούς άλλους στη ζωή του παιδιού.
- Οι γονείς (ή αυτός που έχει αναλάβει κυρίως την φροντίδα) είναι το πιο σημαντικό ακροατήριο για την ιστορία του παιδιού.

Βιβλιογραφία (1 από 8)

- Applegate, J. L. (1990). Constructs and communication: A pragmatic integration. In G.J. Neimeyer, & R. A. Neimeyer (Eds.), *Advances in Personal Construct Psychology: A Research Annual (Vol. 4)*. (pp.203-230). Greenwich, CT: JAI Press.
- Barragar-Dunne P. (1997). “Catch the little fish”: Therapy utilizing narrative, drama, and dramatic play with young children. In C. Smith & D. Nylund (Ed.), *Narrative therapies with children and adolescents* (pp. 71-110). New York: The Guilford Press.
- Benson, H., & Epstein, M. D. (1975). The Placebo effect: a neglected asset in the care of patients. *Journal of the American Medical Association*, 232, 1225-1227.
- Benson, H., & Mcallie, D. F. (1979). Angina pectoris and the placebo effect. *The New England Journal of Medicine*, 300, 1424-1429.
- Bloodstein, O. (1995). *A handbook on stuttering*. San Diego, CA: Singular.
- Bloom, C, & Cooperman, D. K. (1999). *Synergistic stuttering therapy: A holistic approach*. Woburn, MA: Butterworth- Heinemann.
- Cattanach, A. (1992). *Play therapy with abused children*. London: Jessica Kingsley.
- Cattanach, A. (1994). *Where the sky meets the underworld*. London: Jessica Kingsley.
- Conture, E. G. (2001). *Stuttering: Its nature, diagnosis, and treatment*. Needham Heights, MA: Allyn & Bacon.

Βιβλιογραφία (2 από 8)

- Conture, E. G., Walden, T. A., Arnold, H. S., Graham, C. G., Hartfield, K. N., & Karrass, J. (2006). Communicative-Emotional Model of Developmental Stuttering. In N. Bernstein Ratner & J. Tetnowski (Eds.) *Current issues in stuttering research and practice*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Assoc.
- Crowe, T. A. (Ed.). (1997). *Applications of counseling in speech-language pathology and audiology*. Philadelphia: Williams & Wilkins.
- DiLollo, A., Manning, W. H., & Neimeyer, R. A. (2003). Cognitive anxiety as a function of speaker role for fluent speakers and persons who stutter. *Journal of Fluency Disorders* 28(3), 167-186.
- DiLollo, A., Manning, W. H., & Neimeyer, R. A. (2005). Cognitive complexity as a function of speaker role for adult persons who stutter. *Journal of Constructivist Psychology* 18, 215-236.
- DiLollo, A., Neimeyer, R. A., & Manning, W. H. (2002). A personal construct psychology view of relapse: Indications for a narrative therapy component to stuttering treatment. *Journal of Fluency Disorders* 27, 19-42.
- Dimaggio, G., Salvatore, G., Azzara, C., & Catania, D. (2003). Rewriting self-narratives: The therapeutic process. *Journal of Constructivist Psychology* 16,155-181.
- Drewery, W., & Winslade, J. (1997). The theoretical story of narrative therapy. In G. Monk, J. Winslade, K. Crocket, & D. Epston (Eds.), *Narrative therapy in practice: The archaeology of hope*. San Francisco: Jossey-Bass Publishers.

Βιβλιογραφία (3 από 8)

- Epston, D., & White, M. (1999). Termination as a right of passage: Questioning strategies for a therapy of inclusion. In R. A. Neimeyer, & R. J. Mahoney (Eds.), *Constructivism in psychotherapy*. Washington, DC: American Psychological Association.
- Fransella, F. (1972). *Personal change and reconstruction*. London: Academic Press.
- Fransella, F. (2003). *International Handbook of Personal Construct Psychology*. West Sussex, England: John Wiley & Sons.
- Freeman, J., Epston, D., & Lobovits, D. (1997). *Playful approaches to serious problems*. New York: W.W. Norton & Company, Inc.
- Garber, A. (1973). Psychodramatic treatment of a stutterer. *Group Psychotherapy and Psychodrama* 26, 34-47.
- Gregory, C. B. (2003). Counseling and stuttering therapy. In H. H. Gregory (Ed.), *Stuttering therapy: Rationale and procedures*, (pp. 263-296). Boston: Allyn & Bacon.
- Gregory, H. H. (1986). Environmental manipulation and family counseling. In G. H. Shames & H. Rubin (Eds.), *Stuttering then and now* (pp. 273-291). Columbus, OH: Charles E. Merrill Publishing.
- Jezer, M. (1997). *Stuttering: a life bound up in words*. New York: Basic Books.
- Johnson, W., & Associates. (1959). *The onset of stuttering*. Minneapolis, MN: University of Minnesota Press.
- Kaplan, N. R., & Kaplan, M. L. (1978) The Gestalt approach to stuttering. *Journal of Communication Disorders* 11:1-9.

Βιβλιογραφία (4 από 8)

- Kelly, G. A. (1955). *The psychology of personal constructs (Vol. 1)*. New York: Norton.
- Korzybski, A. (1933), *Science and sanity*. New York: International Non-Aristotelian Library.
- Kubler-Ross, E. (1969). *On death and dying*. New York: Macmillan.
- Kuhr, A., & Rustin, L. (1985). The maintenance of fluency after intensive inpatient therapy: Long-term follow-up. *Journal of Fluency Disorders* 10, 229-236.
- Landfield, A. W., & Leitner, L. M. (1980). Personal construct psychology. In A. W. Landfield & L. M. Leitner (Eds.), *Personal construct psychology*. New York: John Wiley & Sons.
- Luterman, D. M. (2001). *Counseling persons with communication disorders and their families (4th ed.)*. Austin, TX: PRO-ED.
- Madigan, S. P., & Goldner, E. M. (1998). *A narrative approach to anorexia*. In M. F. Hoyt (Ed.), *The handbook of constructive therapies: Innovative approaches from leading practitioners*. San Francisco: Jossey-Bass Publishers.
- Manning, W. H. (2001). *Clinical decision making in fluency disorders (2nd ed.)*. Vancouver, Canada: Singular.
- Manning, W. H. (2006). Therapeutic change and the nature of our evidence: improving our ability to help. In N. Bernstein Ratner & J. Tetnowski (Eds.). *Current issues in stuttering research and practice*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Assoc.

Βιβλιογραφία (5 από 8)

- McCabe, A., & Bliss, L. S. (2003). *Patterns of narrative discourse: A multicultural lifespan approach*. Boston, MA: Allyn and Bacon.
- McKenzie, W., & Monk, G. (1997). Learning and teaching narrative ideas. In G. Monk, J. Winslade, K. Crocket, & D. Epstein (Eds.), *Narrative therapy in practice: The archaeology of hope*. San Francisco: Jossey-Bass Publishers.
- Menzies, R. G., Onslow, M., & Packman, A. (1999). Anxiety and stuttering: Exploring a complex relationship. *American Journal of Speech-Language Pathology*, 8, 3-10.
- Messenger, M., Onslow, M., Packman, A., & Menzies, R. (2004). Social anxiety in stuttering: Measuring negative social expectancies. *Journal of Fluency Disorders*, 29, 201-212.
- Miller, S., & Watson, B. G. (1992). The relationship between communication attitude, anxiety, and depression in stutterers and nonstutterers. *Journal of Speech and Hearing Research*, 35, 789-798.
- Moses, K. L. (1985). Dynamic intervention with families. In E. Cherow (Ed.), *Hearing impaired children and youth with disabilities*. Washington, DC: Galludet College Press.
- Neimeyer, R. A. (1999). An invitation to Constructivist psychotherapies. In R. A. Neimeyer & M. J. Mahoney (Eds.), *Constructivism in Psychotherapy*. Washington, DC: American Psychological Association.
- Neimeyer, R. A. (2000). *Lessons of loss*. Keystone Heights, FL: PsychoEducational Resources, Inc.

Βιβλιογραφία (6 από 8)

- Neimeyer, R. A. (2001). The language of loss. In R. A. Neimeyer (Ed.), *Meaning reconstruction and the experience of loss*. Washington, DC: American Psychological Association.
- Nystul, M. S., & Muszynska, E. Adlerian treatment of a classical case of stuttering. *Journal of Individual Psychology* 32, 194-202.
- Onslow, M., Packman, A., & Harrison, E. (2003). *The Lidcombe Program of early stuttering intervention*. Austin, TX: PRO-ED.
- Parry, A., & Doan, R. E. (1994). *Story revisions: Narrative therapy in the postmodern world*. New York: Guilford Press.
- Patterson, C. H. (1985). *The therapeutic relationship: Foundations for an eclectic psychotherapy*. Pacific Grove, CA: Brooks/Cole.
- Payne, M. (2000). *Narrative therapy: An introduction for counsellors*. Thousand Oaks, CA: SAGE Publications.
- Raskin, J. D. (2002). Constructivism in psychology: Personal Construct Psychology, Radical Constructivism, and Social Constructivism. In J. D. Raskin & S. K. Bridges (Eds). *Studies in Meaning: Exploring constructivist psychology, (pp.1-26)*. New York: Pace University Press.
- Ratner, N. B., & Guitar, B. (2005). Treatment of very early stuttering and parent-administered therapy: The state of the art. In N. Bernstein Ratner & J. Tetnowski (Eds.) *Current issues in stuttering research and practice. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Assoc.*

Βιβλιογραφία (7 από 8)

- Rollin, W. J. (2000). *Counseling individuals with communication disorders: Psychodynamic and family aspects* (2nd ed.). Boston: Butterworth-Heinemann.
- Sax, P. (1997). Narrative therapy and family support: Strengthening the mother's voice in working with families with infants and toddlers. In C. Smith & D. Nylund (Eds.), *Narrative therapies with children and adolescents*, (pp. 111-146). New York: The Guilford Press.
- Shames, G. H. (2000). *Counseling the communicatively disabled and their families*. Needham Heights, MA: Allyn & Bacon.
- Starkweather, C. W. (1986). Talking with the parents of young stutterers. In E. C. Healey (Ed.), *Readings in stuttering*. (pp.145-154). New York: Longman.
- Starkweather, C. W. (1997). Therapy for younger children. In R. R. Curlee & G. M. Siegel (Eds.), *Nature and treatment of stuttering, 2nd edition* (pp. 257-279). Boston: Allyn and Bacon.
- Tanner, D. C. (1980). Loss and grief: Implications for the speech-language pathologist and audiologist. *ASHA* 22, 916-928.
- Vanryckeghem, M., Brutten, G. J., & Hernandez, L. H. (2005). A comparative investigation of the speech-associated attitude of preschool and kindergarten children who do and do not stutter. *Journal of Fluency Disorders*, 30, 307-318.

Βιβλιογραφία (8 από 8)

- Wampold, B. E. (2001). *The great psychotherapy debate: Models, methods, and findings*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Webster, E. J. (1977). *Counseling with parents of handicapped children*. San Diego, CA: College-Hill Press.
- White, M. (1995). *Re-authoring lives: Interviews and essays*. Adelaide, Australia: Dulwich Centers Publications.
- White, M., & Epston, D. (1990). *Narrative means to therapeutic ends*. New York: W.W. Norton & Company.
- Williams, D. E. (1957). A point of view about stuttering. *Journal of Speech and Hearing Disorders*, 22, 390-397.
- Winslade, J., & Monk G. (1999). *Narrative counseling in schools: Powerful and brief*. Thousand Oaks, CA: Corwin Press, Inc.

Σημείωμα Αναφοράς

Νησιώτη Μ. (2015). Διαταραχές της Ροής - Τραυλισμός. ΤΕΙ Ηπείρου. Διαθέσιμο από: τη δικτυακή διεύθυνση:
<http://eclass.teiep.gr/courses/LOGO130/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά Δημιουργού-Μη Εμπορική Χρήση-Όχι Παράγωγα Έργα 4.0 Διεθνές [1] ή μεταγενέστερη. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, Διαγράμματα κλπ., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.el>

Τέλος Ενότητας

Επεξεργασία: Ταφιάδης Διονύσιος
Ιωάννινα, 2015

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη Δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

Τέλος Ενότητας

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης